

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXIX Kaina 30 c.

PENKTADIENIS—FRIDAY, GRUODIS—DECEMBER 6, 1985

Nr. 238

L. K. B. Kronika Nr. 67

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Miroslavas (Alytaus raj.). 1985 m. balandžio 7 d., per Velykas, Miroslavo bažnyčioje tikintieji rinko parašus po pareiškimu, adresuotu Lietuvos prokurorui, reikalaujant, kad būtų išlaisvinti kunigai — Alfonsas Svarinskas, Sigitas Tamkevičius, Jonas-Kastytis Matulionis bei kiti, nekaltai kaltinami už tikėjimą. Renkant parašus, į bažnyčios šventorių atėjo Miroslavo apylinkės pirmininkas Jurgis Grubliauskas. Pasikvietęs į šalį parašų rinkėjus, pirmininkas įrodinėjo jiems, kad rinkti parašus už kalinamus kunigus ir kitus asmenis yra nusikaltnimas. Rinkėjams paaiškino, kad ginti nekaltai kalinamus kunigus ne nusikaltnimas, o kiekvieno doro žmogaus pareiga. J. Grubliauskas iš šventoriaus pasiūlino. Kiek vėliau J. Grubliauskas telefonu pranešė rajono valdžiai apie parašų rinkėjus, o pats, sugrįžęs į šventorių, toliau draudė rinkti parašus.

Kaunas. 1985 m. balandžio 8 d. Kauno miesto vaikų darželio Nr. 46 auklėtoja Aldona Raižytė buvo atleista iš pareigų; į darželį ji buvo įsidarbiniusi vos prieš keletą mėnesių. A. Raižytė jau ir anksčiau yra buvusi išmesta iš vieno Kauno miesto vaikų darželio. Praėjus kelioms savaitėms, po vakarinių pamaldų, Petrašiūnų bažnyčios šventoriuje stovinavo būrelis vaikų bei jaunimo, šventoriuje buvo ir A. Raižytė. Pamačiusi vaikus, prisistatė Kauno miesto

Panemunės rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja Bužinskienė. Paklausinėjusi, ką jie čia veikia, užsiūpėlė A. Raižytė: „Kaip drįsai įsidarbinti vaikų darželyje su tokia savo ideologija?“ Bužinskienė kaltino A. Raižytę, kad ji moko vaikus katekizmo, gąsdino, jog tuoj pat sustatys aktą, pradėjo skaičiuoti vaikus, bet greitai apsigalvojo, tik pažadėjo kitą kartą į bažnyčią ateiti kartu su milicija... Pavaduotoja pasiūlė A. Raižytei, viską gerai pergalvojus, ateiti į vykdomąjį komitetą, patarė jai įsidarbinti, tik jokiū būdu ne vaikų įstaigose. A. Raižytė padėjo už patarimus ir pasakė, kad, jeigu dėl tikėjimo negali dirbti pagal specialybę, dirbs bažnyčioje valytoja.

Lietuvi, atmink kad:

kun. Alfonsas Svarinskas, kun. Sigitas Tamkevičius, kun. Jonas-Kastytis Matulionis, doc. Vytautas Skuodis, Viktoras Petkus, Vladas Lapienis, Romas Zemaitis, Jadvyga Bieliauskienė, Povilas Pečiūnas, Gintautas Iešmantas, Julius Sasnauskas

ir kiti neša nelaisvės pančius, kad tu galėtum laisvai tikėti ir gyventi!

(Šiuo baigiamą L. K. B. Kronikos Nr. 67. Ryt pradėsime a.a. Adelės Kiličiauskienės, Balio Gajausko motinos, užrašus: „Mano kryžiaus ir kančių keliai“. -Red.)

Admirolas — naujas saugumo patarėjas

Washingtonas. Prezidentas Reaganas trečiadienį pasirodė spaudos būstinėje Baltuosiose Rūmuose su dviem valstybės saugumo tarybos pareigūnais. Jis „su apgailestavimu ir nenoromis“ priėmė saugumo patarėjo Roberto McFarlane pasitraukimą ir jo vieton paskyrė ligišolinį tarybos vicepirmininką admiralą John Poindexterį.

McFarlane tarnavo saugumo taryboje nuo 1983 m. spalio mėn. Washingtone kalbama, kad jis pasitraukė iš pareigų dėl naujojo Baltųjų Rūmų štabo viršininko Donald Regano kišimosi į saugumo tarybos reikalus. Pats McFarlane tokius gandus pavadino „nesąmone“. Jūs paneigė ir prezidentas Reaganas.

Admirolas Poindexter saugumo taryboje dirba nuo 1983 m. Jis yra 49 metų amžiaus, jūrų laivyno akademiją baigė 1958 m. pirmuoju savo laidoje. Baigdamas jis jau buvo akademijos „Brigados vadas“. Tokį laipsnį karo akademijų istorijoje turėjo tik gen. Douglas MacArthur, priminė reporteriams prezidentas. Kalifornijos Technologijos institute admirolas 1964 m. gavo branduolinių fizikos daktaro laipsnį.

Laivyno karjeroje admirolas greit kilo, vadovavo naikintuvų eskadrai Ramiajame vandenyne, o tarp 1971 ir 1978 m. buvo karo laivyno sekretorių ir laivyno operacijų viršininkų adjutantu. Po to jis buvo karo laivyno švietimo ir

treningo vado pavaduotoju ir iš ten buvo pakviestas į valstybės saugumo tarybą, kaip krizių planavimo grupės pirmininkas. Dabar jis bus svarbiausias prezidento patarėjas valstybės saugumo reikaluose.

Prancūzai bara savo prezidentą

Paryžius. — Prancūzijoje kilo nemažas triukšmas dėl prezidento Mitterando susitikimo su Lenkijos gen. Jaruzelskiu. Tik komunistų partijos spauda nekritikuoja šio susitikimo. Nusistebėjimą dėl to išreiškė ir NATO centras Briuselyje. „Le Monde“ laikraštis vedamajame klausia: „Kodėl?“ Spauda primena, kad prancūzų socialistai labai pikta kritikai buvo buvusį prezidentą Giscard d'Estaing, kai jis 1980 m. aplankė Lenkiją. Dabar socialistų vadas priėmė Jaruzelskį, kuris į prezidento rūmus buvo atvežtas per užpakalinius vartus, nes priekyje buvo demonstracija.

Kritikai klausia, ką gali pagalvoti prispausti lenkai, kada jie mato Lenkijos televizijoje karinį diktatorių Jaruzelskį su Prancūzijos, tradicines lenkų tautos draugas, prezidentu? Generolas Jaruzelskis norėjo paplaukioti Senos upe, tačiau turistinių laivų bendrovės vadovybė atsakė jį priimti į savo laivą. Jį priėmė mažesnė laivų bendrovė. Viena prancūzų solidarumo su Lenkija organizacija pasiuntė prezidentui Mitterandui juodus akinius, panašius į

Buvęs valstybės saugumo patarėjas Robert C. McFarlane atsiseivkina su reporteriais Baltuosiose Rūmuose. Viduryje — prezidentas Reaganas, dešinėje — naujasis prezidento patarėjas, admirolas John M. Poindexter.

Forumas žinojo apie pabaltiečius

Budapeštas. — Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas buvo pasiuntęs Budapeštę vykusio „Kultūrinio Forumo“ dalyviam išsamią memorandumą apie kultūrinį genocidą sovietų valdomoje Lietuvoje. Forumą suaukti buvo nutarusios Helsinkio baigiamąjį aktą pasirašiusios valstybės, siekdamos sudaryti progą apsparstyti kultūrinės laisvės ir tarpusavio kultūrinio bendradarbiavimo problemas. Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas savo memorandumu Forumo dalyviams atkreipia dėmesį į sovietų pastangas sunaikinti lietuvių tautinę tapatybę, konkrečiai pavyzdžiais nurodo, kuriomis priemonėmis Lietuvoje yra grubiai slopinama mokslo, technikos ir meno kūrybinis gyvenimas yra pajungtas komunizmo kūrime tikslams. Prie memorandumo yra atskirai pridėti įvairūs dokumentai apie kultūrinės laisvės varžymus ir, apskritai, kultūros žalojimą Lietuvoje: Jono Jurašo 1972 m. Kultūros ministerijai parašytas laiškas cenzūros klausimu, Tomo Venclovos 1976 m. laiškas partijos centro komitetui apie komunistinės ideologijos daromą žalą Lietuvos kultūrai, Vladislavo Žilias laiškas partijos sekretoriui apie socialistinio realizmo pseudo kultūrą, Glavlit'o įsakymas pašalinti Venclovos knygas iš bibliotekų ir knygynų, taip pat Tarpautinės rašytojų organizacijos — PEN klubo 1981 m. Lijono konferencijoje priimta rezoliucija, kurioje reikiama susirūpinimas Pabaltijo šalių kultūromi gresiančiu pavojumi ir pabaltiečių intelektualų persekiojimu. Prie memo-

randumo yra taip pat pridėtas kai kurių kalinamų lietuvių intelektualų sąrašas. I Vengrijos sostinė buvo nuvykę ir du laisvųjų pabaltiečių atstovai — Jungtinio Amerikos Pabaltiečių komiteto pirmininkas latvis G. Meierovičius ir Laisvųjų Latvių Federacijos pirmininkas Pavlovskis. Pabaltiečių atstovai Budapeštę aplankė šešiolikos kraštų delegacijas, kuriom išlektė įvairias Pabaltijos kraštus liečiančias problemas bei rūpesčius, ypač kultūrinės laisvės varžymo srityje.

Moteris prie šv. Petro altoriaus

Roma. — Šv. Petro bazilikoje įvyko incidentas, simbolizuojąs moterų reikalavimus didesnių teisių katalikų Bažnyčioje. Viena amerikietė Babi Burke iš Fort Lauderdale, Floridos, keturių vaikų motina, 44 metų amžiaus, su kieliku rankoje atėjo prie didžiojo altoriaus, užsidėjo stulą ir pradėjo melstis, atnaušinti Mišias, išskaldama Ostiją ir gerdama iš taurės vyną. Du Vatikano sargybiniai moteriškę mandagiai nuvedė ir apklausinėję, paleido. Ji buvo sukviesti į Bazilikos reporterius ir fotografus, kad jie dalyvautų jos protesto žygyje.

Vėliau ji spaudai pareiškė, kad moteris katalikės turi protestuoti prieš Vatikano „vyriškų šovinizmą“, kuris neleidžia moterims tapti kunigais. Ji pati nenorinti būti kunige, tačiau ji palaiko tas, kurios trokšta išventinimo. Kunigas Carlo Caffara, Vyskupų Sinodo pareigūnas, pasakė, kad ponios Burke elgesys yra beveik šventvagiškas. Visa demonstracija truko apie 5 min., tačiau plačiai pasklidusi pasaulio spaudoje.

— Indija susitarė pirkti iš Britanijos 11 Sea Harrier lėktuvus ir jo naudojamas raketas.

— Sveikatos pareigūnas Dan Michaeli pareiškė Izraelyje, kad ten rasti 23 AIDS (Acquired Immune Deficiency Syndrome) susirgimai. Jau mirė 13 žmonių.

— Kanada atsakė suteikti įvažiavimo vizą kontroversiam Izraelio parlamento nariui Meir Kahane'ui, Žydų Gynbos Lygos įsteigėjui.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Reuterio agentūra paskelbė, kad Krokuvėje du vyrai ir moteris, įsibrovę į kunigo T. Zaleski butą, jį surišo ir skaudžiai sumušė. Jį teko vežti į ligoninę. Tas pats kunigas buvo kankinamas balandžio mėn. išdeginant cigaretes jo kūne „V“ ženklą, kurį naudoja „Solidarumo“ šalininkai.

— Anglikonų Bažnyčios pasiuntinys Terry Waite, kuris bando išvaduoti Libane pagrobtus keturis amerikiečius, negauna vizos atvykti į Kuwaitą. Grobikai reikalauja, kad Kuwaitais paleistų 15 šitų, kurie kalinami už teroro veiksmus.

— Malta paskelbė, kad ji neišduos Egiptui sužeisto lėktuvo grobiko, nes jo nusikaltimai įvyko Maltoje, kur jis bus teijiamas. Malta pareiškė, kad nėra įrodymų, kad pagrobimą organizavo Libija.

— Baltimorėje teismas nubaudė buvusį žvalgybos įstaigos tarnautoją Samuel Morison, kuris slaptais nuotraukas, kur matyti sovietų karo laivų uostas, pasiuntė Britanijai leidžiamam „Jene's Defence Weekly“ žurnalui. Gynėjai įrodinėjo teisme, kad kaltinamasis yra patriotas, norėjęs įspėti Vakarų pasaulį, kad sovietai baigia statyti pirmą savo lėktuvnešį. Jo bausmė yra ne už šnipinėjimą, bet už vyriausybės paslapčių išplepėjimą.

— Libanas kreipėsi į JT saugumo tarybą, nusiskųdamas, kad Izraelio kariuomenė puolė jo teritoriją, nušovė tris gyventojus.

— Izraelio šnipinėjimo Amerikoje byloje amerikiečių specialistų grupė rengiasi vykdyti į Izraelį apklausinėti trijų pareigūnų, įtariamų šnipio Pollard bendradarbių.

— Kongreso GAO įstaiga skelbia, kad JAV karinė parama užsienio valstybėms šiais metais gerokai paaugo ir siekė 11 bil. dol. Daugiausia paramos gavo Izraelis ir Egiptas.

Vyskupų Sinode

Roma. — Nepaprastos Vyskupų Sinodo asamblėjos darbuose dalyvauja visų Rytų Europos komunistų valdomų kraštų katalikų bendruomenių atstovai: Lietuvos, Latvijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Rumunijos, Vengrijos, Rytų Vokietijos, Jugoslavijos, Lenkijos. Ne visi jie gali viešose pareiškimuose atvirai kalbėti apie tikrąją Bažnyčios padėtį savo kraštuose. Dėl to kai kurie savo pareiškimus įteikė raštu. Ukrainos katalikų bendruomenei Sinode atstovauja Romoje reziduojantis Lvovo arkivyskupas kardinolas Slijpį įpėdinis kardinolas Lubačivsky ir kiti du ukrainiečių arkivyskupai Metropolitai. Jie visi savo pareiškimus padarė jau pirmuosiuose asamblėjos posėdžiuose. Ukrainiečių kardinolas Lubačivsky priminė, kad Ukrainoj nėra įgyvendintas II Vatikano susirinkimo iškilmingas pareiškimas apie religijos laisvę. Ukrainoje katalikų Bažnyčia yra už įstatymo ribų, — pažymėjo kardinolas. Sovietinė valdžia ją skaudžiai persekioja, nesiškai ydama su pagrindinėms žmogaus teisėmis. Kardinolas Lubačivsky išreiškė reikalavimą atnaujinti ukrainiečių katalikų Bažnyčios patriarchatą, nes patriarchato statusas atitinka Rytų Bažnyčios tradiciją ir tikinčiųjų dvasinius poreikius.

Daugumas kalbėtojų pažymėjo, kad II Vatikano susirinkimas yra geras medis, kuris neša gerus ir gausius vaisius, jeigu jo nutarimai yra vykdomi pilnai ir ištikimai. Taip apie II Vatikano susirinkimą kalbėjo Jugoslavijos kardinolas Kuharić ir kiti vyskupai, išreikšdami savo krašto vyskupų, kunigų ir pasauliečių įsitikinimą. Kai kurie vyskupai išreiškė pageidavimą, kad Romos kurija ugdytų atsakomybę ir savarankiskumą bei iniciatyvą atskirose Bažnyčiose. Berlyno kardinolas Meisner išreiškė pageidavimą, kad Bažnyčia, sekama II Vatikano susirinkimo mokslą, labiau atspindėtų savo ryšį su Jėzumi Kristumi. Bažnyčia kaip didžioji dieviškoji paslaptis ypač rūpi tiem žmonėms, kurie kenčia dvasinę priešpaudą masiniai sukolektyvintoje bendruomenėje, baigė Berlyno kardinolas.

Prie atidarant šį Sinodą, spauda ir televizijos komentatoriai daug kalbėjo apie Bažnyčioje kilusį išsiskyrimą. Esą vadų, kurie reikalauja atskiroms vyskupų konferencijoms didesnių galių, minimas „kolegialumas“. JAV vyskupas Malone savo pareiškimė minėjo, kad Bažnyčios augimui labai svarbus vyskupų autoritetas savo šalyse. Kolegialumas yra svarbus patarnavimas pasaulio evangelizacijai, pasakė vyskupas Malone. Norvegijos vyskupas John Gran irgi skundėsi, kad vyskupai dažnai laikomi tik Vatikano Kurijos ambasadoriais, o ne savarankiskais administratoriais. Dažnai vyskupai gauna labai mažai informacijų apie tai, kas dedasi Vatikane, pasakė norvegas.

Britanijos vyskupai irgi pakartotinai prašė savo jurisdikcijos išplėtimo. Vyskupai turėtų turėti teisę netrukdomi veikti savo atsakomybės ribose.

— Palestiniečių vadas Arafatas tęsia derybas su Egipto prezidentu Mubaraku.

se savo teritorijos Bažnyčios labai, sakoma britų vyskupų pareiškimė. Protestantų spaudoje kilę komentarai apie kovą Vyskupų Sinode tarp „liberalų“ ir „konservatorių“, tarp „demokratų“ ir „kurijos rėmėjų“ nepasitvirtino. Vyskupai nelinkę „kelti revoliucijų“. Sakoma, kad pats popiežius nelinkęs suteikti atskiroms vyskupų konferencijoms daugiau autonomijos. Jam pritaria visa eilė Bažnyčios vadų, vadinamų „konsolidatoriu“. Jie teigia, kad stipresnių vyskupijų įvedimas paverstų Bažnyčią lyg į naują Anglikonų sistemą, kurioje vietinės Bažnyčios tvarkosi, kaip nori su įvairiomis doktrinomis ir tradicijomis, o centre stovi tik tos laisvos federacijos galva. Toks decentralizavimas katalikų vadams nepriimtinas.

Reporteriai, kurie seka Vyskupų Sinodą, nesitiki didesnių pakeitimų. Du Brazilijos vyskupai gynė „išsivadavimo teologiją“. Tai nėra „Bažnyčia su kulkosvaidžiu“, kaip išsireiškė Kolumbijos vyskupas Dario Catrillon Hoyos. Kardinolas Aloisio Lorscheider, Fortalezaos arkivyskupas, brazilas pasakė, kad Bažnyčios pareiga gauti įkvėpimą iš vargstančiųjų.

Kitas brazilas vyskupas tvirtino, jog išsivadavimo teologija nėra marksizmo ar smurto teologija. Ji neveikia pagal klasių kovos dėsnius, nesiremia europietišku marksizmu, nenukrypsta nuo katalikų teologinių tradicijų. Bažnyčia tik įsipareigoja spresti socialinio neteisningumo klausimus, daugiau remiasi skurdžiujų ir vargstančiųjų parama ir užsimoja juos išlaisvinti, pasakė vyskupas Jose Ivo Lorscheider iš Santa Maria vyskupijos.

Spauda teisingai pastebi, kad Bažnyčios galios bazė keičiasi ir iš išsivysčių kraštų Europoje ar Naujajame Pasaulyje persikelia į Pietų Ameriką ar Afrikos kontinentą. Iš 165 dvasiškių Sinode tik trečdalis yra tikrieji baltieji. Apie 60 nuoš. dalyvių yra iš Antrojo ar Trečiojo pasaulio. Beveik pusė praktikuojančių katalikų gyvena Pietų Amerikoje, energingiausias Bažnyčios yra Afrikoje ir kai kuriose Azijos šalyse. Seulo, Pietų Korėjos arkivyskupas, kardinolas Stephen Kim pasakė Sinode, jog per daug taisyklių iš Romos gali apsnukinti vietinios Bažnyčių pažangą. Per didelę klaidų baimę stabdo vietinius vadovus. Paryžiaus įtakingas arkivyskupas kardinolas Lustiger pripažino, kad Bažnyčia tampa kultūrų konglomeratas. Nė vienas kontinentas negali skelbti tik jam vienam priklausančios Evangelijos, pasakė kardinolas.

KALENDORIUS

Gruodžio 6 d.: Mikalojus, Ašelė, Tolutis, Tautė.
Gruodžio 7 d.: Marijos Nekaltas prasidėjimas, Ambrozijus, Serva, Daugardas, Vėtra.

ORAS

Saulė teka 7:02, leidžiasi 4:20.
Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 35 l., naktį 25 l.

SPORTO APŽVALGA

SALFASS INFORMACIJA

PABALTIEČIŲ SPORTO FED. SUVAŽIAVIMAS

Š. m. lapkričio 30 d., Toronte, Priskelimo parapijos patalpose įvyks Š. Amerikos Pabaltiečių sporto federacijos suvažiavimas.

Suvažiavime bus aptarti PSF veiklos reikalai, nustatytas 1986 m. varžybinis kalendorius. Taipogi pasikeis PSF-jos vadovybė ir pirmininkavimą perims latviai.

Dabartinis PSF-jos vykdomojo komiteto pirm. yra Algirdas Bielskus iš Clevelando. Kiti lietuvių atstovai šiame komitete yra: Pranas Berneckas, Kazys Šapočkinas ir Algis Malinauskas — iš Toronto, Vytautas Jokūbaitis ir Vida Svarcienė iš Clevelando, Zigmantas Ziupšnyšs iš Chicagos, Romas Kezys iš New Yorko ir Algis Šekas iš Los Angeles. Lietuvių sekcijos vadovas yra V. Jokūbaitis. Šiaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos visuotinio metinio suvažiavimo, įvykstančio 1985 m. gruodžio 7 d., Clevelande.

DARBOTVARKĖ

Gruodžio 7 d., šešt.

11:00 val. ryto
1. Suvažiavimo atidarymas.
2. Invokacija.
3. Prezidiumo sudarymas.
4. Mandatų ir rezoliucijų komisijų sudarymas.
5. Sveikinimai žodžiu ir raštu.

6. Praėjusio suvažiavimo protokolo skaitymas ir priėmimas.
7. Pranešimai žodžiu ir raštu:

- a) Centro v-bos pirmininko,
- b) Centro v-bos gen. sekretoriaus,
- c) Centro v-bos išdinkino,
- d) Sporto apygardų vadovų: Kanados, rytų ir vid. vakarų;
- e) Pabaltiečių SF, lietuvių sekcijos vadovo,
- f) Pasaulio LB valdybos nario sporto reikalams,
- g) JAV LB krašto valdybos nario sporto reikalams,
- h) JAV LB krašto valdybos nario sporto reikalams,
- i) JAV LB švietimo tarybos atstovo.

8. Pranešimai raštu sporto šakų vadovų:

- a) krepšinio, b) tinklinio, c) lengvosios atletikos, d) plaukimo, e) lauko teniso, f) stalo teniso g) šaudymo, h) golfo, i) šachmatų, j) slidinėjimo, k) ledo ritulio, l) raketbolo, m) softbolo.

9. Garbės teismo pranešimas.
10. Revizijos komisijos pranešimas.
11. Diskusijos dėl visų padarytų pranešimų.

Pietų petrauka: 2:30—3:30

- 12. Lietuvių sporto fondas.
- 13. Išeivijos sporto istorija.
- 14. III-sios Pasaulio lietuvių sporto žaidynės.
- 15. SALFASS-gos suvažiavimas ir vadovų kursai Wasagoje, Can.
- 16. Centro valdybos parama sporto veiklai.
- 17. 1986 m. varžybinis kalendorius.
- 18. Pabaltiečių sporto federacija.
- 19. Klausimai ir sumanymai.
- 20. Rezoliucijos ir suvažiavimo uždarymas.

Norintieji suvažiavimo

darbotvarkę pakeisti ar ją papildyti prašomi savo pageidavimus pranešti SALFASS-gos centro valdybos pirmininkui Pranui Berneckui: 32 Rivercrest Rd., Toronto, Ont. M6S 4H3. Telef. (416) — 763-4429.

FUTBOLAS SVETUR

PASAULINĖS PIRMENYBĖS ARTEJANT

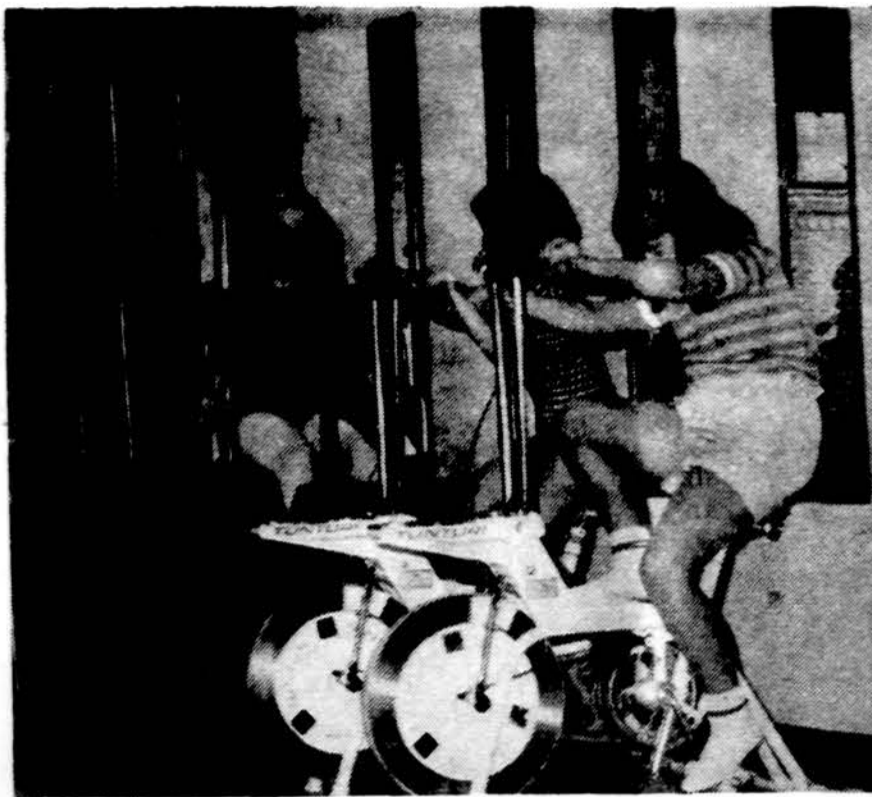
I Pasaulinio futbolo pirmenybių baigminį ratą, kuriame kraštų sugrupavimai paaiškės gruodžio 15 d.), jau kvalifikavosi šie kraštai: Meksika šių varžybų šeimininkė, Italija (1982 Pasaulio futbolo meistras), Lenkija, Bulgarija, V. Vokietija, Portugalija, Anglija, Š. Airija, Vengrija, Danija, SSSR, Ispanija, Prancūzija, Argentina, Brazilija, Urugvajus, galbūt Paragvajus, Kanada, Alžyras, Marokas.

Vėliausi, galbūt paskutiniai savo atskirose grupėse kvalifikuojantys rungtynių rezultatai buvo Anglija — Š. Airija 0:0; Turkija — Rumunija 1:3; Prancūzija — Jugoslavija 2:0; R. Vokietija — Bulgarija 2:1; Šveicarija — Norvegija 1:1; Airija — Danija 1:4. Kvalifikacinėms varžyboms baigiantis (neminint kitų kraštų ir kitų grupių netiktai savo individualinėse grupėse pirmas vietas laimėjo Prancūzija, vėliausiai įveikusi Jugoslaviją 2:0, Prancūzijos (galbūt visų laikų) geriausio futbolo žaidėjo M. Platini dviem įvarčiais. Danija (savo grupėje) nustūmė SSSR antrą vietą. Po vėliausių rungtynių Airija — Danija 1:4 Airijos futbolo rinktinės vadovas pranašavo, kad Danija turi galimybių tapti ateinančių Pasaulinių futbolo pirmenybių (1986) meistru. Pietų amerikiečiai arba prancūzai turėtų truputį kitaip galvoja.

Iš Azijos žemyno 1986 metais Meksikoje žaisti jau kvalifikavosi P. Korėja; antrasis Azijos dalyvis dar galutinai nepaaiškėjo, ypač, kad pirmosios Syrija — Irako rungtynės baigėsi Damaske 0:0, o antrosios Saudi — Arabijoje (ne Kuwate) dar turės įvykti, kad vienas iš jų kvalifikuotųsi, kaip antrasis Azijos žemyno dalyvis.

Draugiškose tarpvalstybinėse futbolo rungtynėse Meksika sužaidė su Argentina 1:1 ir Lenkija įveikė Italiją 1:0.

V. Krikščiūnas

Žiemą ir tokia mankšta gera. Mankštinosi „Ausros Vartų“ tunte „Saulučių“ draugovės paukštytės.

Nuotr. L. Volodkos

FIZINIS AUKLĖJIMAS V-ME MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUME

Praėjusį savaitgalį Chicagoje Jaunimo centre vykusiam V-tajame Mokslo ir kūrybos simpoziume vietos rado ir Fizinio auklėjimo sekcija, kurią organizavo ir kuriai vadovavo lietuviškojo sporto veteranas Bronius Keturakis. Džiugu, kad jau trečiame MK Simpoziume skiriama vieta ir sportui. Pagarbus nusipelnė šia sekcija organizavę ir savo laiką ir pastangas jai skyrę prelegentai. Gaila tik, kad jai nebuvo stipriau pasiruošta ir plačiau pagarsinta, tad platesni visuomenės sluoksniai apie šią sekciją mažai nežinojo ir jį šeštadienį, lapkričio 30 d., vykusią sesiją teatsilankė tik arti tuzino beveik išimtinai visą savo gyvenimą lietuviškajam sportui pašventusių asmenų — organizatorių Br. Keturakis, buvęs SALFASS-gos pirmininkas Valdas Adamkus, Rimantas Dirvonis, Vytautas Grybauskas, Pranas Mickevičius, dr. Ferdinandas Kaunas ir kt., tarp jų spaudos atstovai Irena Regienė ir Ed. Sulaitis. Kad toks nedidelis skaičius tedalyvaavo, greičiausiai turėjo įtakos ir vėliausiu laiku padaryti pakeitimai Simpoziumo plane. Fizinio auklėjimo sekcija buvo numatyta ir Simpoziumo leidinyje atspausdintoje programoje paskelbta — 8:30 val. ryto, tuo tarpu Jaunimo centre išskabintame plane šiai sekcijai buvo paskirtas laikas 3:00 val. p.p. Tokiu būdu susidomėjusi visuomenė tapo suklaidinta ir, kaip teko patirti, kai kas ir atėjo 3 val. p.p. Apgalvėtina, kad apie šiuos pakeitimus ir pats sekcijos organizatorius tesužinojo tik šeštadienio ryte atvykęs į Jaunimo centrą. Nesutikęs su pakeitimais, Fizinio auklėjimo sekcija įvyko, kaip buvo numatyta — 8:30 iki 10:15 val. ryto, nors vadovui pačiam teko klausytojus „susigaudyti“ Jaunimo centro koriidoriuose. Laukiant daugiau dalyvių, sesija prasidėjo 9:00 val. Susirinkusius pasveikino Br. Keturakis. Po trumpo įvadinio žodžio perskaitė buvusio LB JAV Krašto valdybos pirmininko dr. Antano Butkaus mintis ir pasiūlymus

geresnei liet. sporto veiklai plėsti. Pasvarstė dr. A. Butkaus mintis, dalyviai pritarė jo siūlymui prie LB Krašto valdybos sudaryti sporto darbuotojų tarybą.

Buvęs SALFASS-gos pirm. Valdas Adamkus savo paskaitoje gan išsamiai aptarė lietuviškojo sporto raidą. Nepriklausomoje Lietuvoje, jo klestėjimą Vokietijos tremtinių stovyklose ir jo veiklos plėtotę emigracijoje laisvajame pasaulyje, trumpai sustodamas ir ties sporto reikšme ok. Lietuvoje.

Po paskaitos vykusiam nuomonėms pasidalinime pakartota visiems lietuviškuoju sportu besirūpinantiems žinomas tiesos, kad lietuviškojo sporto išvystymą, netrukus prisidėjo Australija ir Austrija. Dalyvaujančių kraštų skaičiai padidėjus, reikėjo išsijojimo atrankos: kas iškrenta, kas kvalifikuojama baigme. Tuo metu taurės laimėtojai — laikytoji nereikėjo šioje atrankoje žaisti; tik nuo 1972 metų privaloma žaisti nuo I-mojo rato.

1907 ligi 1909 m. įvyko staigus posūkis žaidime, kai 1907 m. australai laimėjo prieš anglus, o 1908 ir 1909 m. prieš amerikiečius. 1912 m. taurė atsidarė anglų rankose, bet nuo to laiko prabėgo net 21-ri metai (ligi 1933), kol Anglijai vel teko garbė būti taurės laimėtoja, kai 3:2 su garsiuoju Fred Perry įveikė Prancūziją. I-jo Pasaulinio karo eiga sutrukdė žaidimų tęstinumą ir 1915 m. — 1918 metai nusistūmė lyg į užmarštį, bet 1919 m. Australija 4:1 nugalėjo Angliją. Nuo 1921 — 1926 m. (imtinai) pirmavo JAV-ės.

Pradžioje žaidimų skaičius buvo 3, vėliau 4, galutinai sutvarkyta tik 1925 m. įvedant Pasaulio Teniso zonas, ir būdingiausia, kad komandos sudėtį sudarė 2 asmenys, kurie tarp savęs sužaidė turėjo 4 susitikimus, o dvejetas buvo 5-ju, dažnai lemiamu; jokių lygiųjų.

Šis žingsnis labai išpopuliarino žaidimo lankstumą. Nuo taurės įsteigimo 1900 m. tik 8 tautoms pavyko šią dovaną išlaikyti vienieris ar ketletų metų. JAV-ės iki šio (1985 m.) laimėjo 28 kartus, Australija 25, Anglija 9, Brazilija 6 (nuo 1927 — 1932 m. imtinai). Kiti kraštai po mažiau.

1985 m. JAV buvo nelaimingos, nes rugpjūčio pradžioje pralaimėjo Vak. Vokietijai 2:3 ir iškrito iš tolimesnės žaidimo eigos. Pusiaubaigmeje tie patys vokiečiai 5:0 nugalėjo čekus, o švedai, irgi sausiai, 5:0 — australus. Taigi 1985 m. duos naują nugalėtoją — Vak. Vokietiją ar Švediją. Švedija 1975 m. buvo laimėtoja prieš Čekoslovakiją 3:2.

Taurės įsteigėjas mirė 1946 m. lapkričio 28 d. Washingtone. Jo simbolis karaliauja pasaulio tenisininkų tarpe, bet jo vardas net gimtajame krašte užmirštas. Kuklus kapas Washingtono kapinėse su įrašu: „Dwight Filley Davis, Lieutenant Colo-

national Tennis Trophy“.

Kadangi taurės forma ir išvaizda buvo panaši į didelį sriubos indą, tai sukėlė pagriūtą nepasitenkinimą; buvo pagaminta 18 kg svorio gražios išvaizdos taurė, dėl kurios iki šių dienų varžosi arti 70 pasaulio kraštų.

Davis tikslas buvo kuo greičiausiai išbandyti brolių Reginald ir Lawrence Doherty (anglai) žaidimo pajėgas, dėl to ir jo skirta taurė turėjo tikslą pagreitinti šias tarpvalstybines rungtynes. JAV-ių lauko teniso vadovybė šiam užmojiui pritarė ir 1900 m. rugpjūčio 10 d. Bostone įvyko pirmos tarpvalstybinės lauko teniso rungtynės tarp JAV-ių ir Anglijos.

Davis buvo amerikiečių komandos žaidėjas, bet jam neteko susitikti su broliais Doherty, nes jiedu nebuvo angli rinktinės sudėtyje ir amerikiečiai pirmieji 3:0, atvėrė šio garbingo žaidimo istorinį lapą. Tai buvo netoli Bostono esančioje Longwood Cricket Club vietovėje. Varžybos vyko ant nupjautos žolės ir minkštais sviediniais, kurie po smūgio raketė įgavavo kiaušinio formą. Aišku, pats žaidimas buvo labiau panašus į „aukštą stilių“, nes sviedinėliai lėkė, kaip futbolo kamuolys — aukštyn ir iš aukščio buvo smūgiuojami. Tas vyko lėtai ir gan nuobodžiai. Žiūrovai nematė nieko judresnio. Pradžioje atrodė, kad šis žaidimas yra mažos grupės juo suinteresuotųjų padarinys ir yra lyg anglų ir amerikiečių šeimyninis pobūvis.

Pagrindinis pasikeitimas įvyko 1904 metais, kai Prancūzija ir Belgija pareiškė norą būti naujais varžovais. Netrukus prisidėjo Australija ir Austrija. Dalyvaujančių kraštų skaičiai padidėjus, reikėjo išsijojimo atrankos: kas iškrenta, kas kvalifikuojama baigme. Tuo metu taurės laimėtojai — laikytoji nereikėjo šioje atrankoje žaisti; tik nuo 1972 metų privaloma žaisti nuo I-mojo rato.

1907 ligi 1909 m. įvyko staigus posūkis žaidime, kai 1907 m. australai laimėjo prieš anglus, o 1908 ir 1909 m. prieš amerikiečius. 1912 m. taurė atsidarė anglų rankose, bet nuo to laiko prabėgo net 21-ri metai (ligi 1933), kol Anglijai vel teko garbė būti taurės laimėtoja, kai 3:2 su garsiuoju Fred Perry įveikė Prancūziją. I-jo Pasaulinio karo eiga sutrukdė žaidimų tęstinumą ir 1915 m. — 1918 metai nusistūmė lyg į užmarštį, bet 1919 m. Australija 4:1 nugalėjo Angliją. Nuo 1921 — 1926 m. (imtinai) pirmavo JAV-ės.

Pradžioje žaidimų skaičius buvo 3, vėliau 4, galutinai sutvarkyta tik 1925 m. įvedant Pasaulio Teniso zonas, ir būdingiausia, kad komandos sudėtį sudarė 2 asmenys, kurie tarp savęs sužaidė turėjo 4 susitikimus, o dvejetas buvo 5-ju, dažnai lemiamu; jokių lygiųjų.

Šis žingsnis labai išpopuliarino žaidimo lankstumą. Nuo taurės įsteigimo 1900 m. tik 8 tautoms pavyko šią dovaną išlaikyti vienieris ar ketletų metų. JAV-ės iki šio (1985 m.) laimėjo 28 kartus, Australija 25, Anglija 9, Brazilija 6 (nuo 1927 — 1932 m. imtinai). Kiti kraštai po mažiau.

1985 m. JAV buvo nelaimingos, nes rugpjūčio pradžioje pralaimėjo Vak. Vokietijai 2:3 ir iškrito iš tolimesnės žaidimo eigos. Pusiaubaigmeje tie patys vokiečiai 5:0 nugalėjo čekus, o švedai, irgi sausiai, 5:0 — australus. Taigi 1985 m. duos naują nugalėtoją — Vak. Vokietiją ar Švediją. Švedija 1975 m. buvo laimėtoja prieš Čekoslovakiją 3:2.

Taurės įsteigėjas mirė 1946 m. lapkričio 28 d. Washingtone. Jo simbolis karaliauja pasaulio tenisininkų tarpe, bet jo vardas net gimtajame krašte užmirštas.

Kuklus kapas Washingtono kapinėse su įrašu: „Dwight Filley Davis, Lieutenant Colo-

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPB—161000)
Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.
Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas neįsiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto		
	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

nel, United States Army, 1879-1946“, nedaug kam primena galingos sporto šakos vaidmenį pasaulyje.
Br. Keturakis

Menas yra dieviškoji kibirkštelė žemėje, ir žmogus per jį labiausiai panašus į savo Kūrėją.
Česlovas Grincevičius

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Pirma trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Keturad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. VLJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(augliai nuimami ofise).
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val: pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepija, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. ANTO RUDOKA KABINETE PERĖMĖ
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 499-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUŠ IR KRAUJŲ LIGOS
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždarėta

DR. IRENA KYRAS
DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4139
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Ant. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždarėta treč.

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybe — VIDAUŠ IR PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St. Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3 - 5 kitos pagal susitarimą.

Edmundas Vizinis, M.D., S.C.
Specialybe — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILBDA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Saulių „Tauro“ jaunosios žaidėjos jaudinasi stebėdamos žolės riedulio rungtynes.

TU DAILININKŲ ŽEMĖ!

Muziejų įkurti galima, patenkinus iš esmės keturias sąlygas: 1. medžiagos (kas bus muziejuje laikoma?), 2. personalo (kas jį ves?), 3. patalpų (kur jis bus?) ir 4. lėšų (kaip jis bus finansuojamas?).

Pirmoji sąlyga Lietuvos dailės muziejui neturėtų sudaryti jokių sunkumų. Medžiagos niekada nepribrūks. Turime tiek dailininkų ir jų darbų, kad tik spėk rinkti ir krauti. Kitaip sakant, vienintelis galvosūkis čia būtų tik toks: ką kabinti ant sienos ir ką palikti sandėlyje (saugykloje)? Tai „bago-tystės“, o ne „biednystės“ problema.

Panašiai ir su antrąja sąlyga. Yra nemaža mūsų jaunų žmonių, studijavusių meno istoriją, meno menedžeravimą ir kvalifikuotų būti gerais muziejininkais. Jie džiaugtųsi gavę profesinę tarnybą lietuviškame dailės muziejuje. Antra vertus, jeigu dėl kurių nors neįsivaizduojamų priežasčių ir pritrūktume savųjų, lietuvių dailės savo spalvingais turtais yra toks masalas meniškai jautriam žmogui, kad ji nesunkiai pritrauktų ir darbą ir nelietuvių muziejininkystės specialistus.

Blogiau su trečiąja sąlyga. Daugumas muziejų steigti užsimojusio Lietuvos dailiojo meno instituto narių galvoja apie Jaunimo centrą. Tačiau šiuo metu Jaunimo centre nėra pakankamai laisvų patalpų, kad jame būtų galima įkurdinti muziejų toki, koks jis turėtų būti. Patalpos užimtos mūsų lituanistinių mokyklų ir kitokių visuomenei tarnaujančių institucijų. Kol jos dirba savo darbą, nevalia siaurinti jų teises ar varyti jas „Lemontą“.

Kai ateis laikas ir susidarys sąlygos (jei susidarys...) mūsų bendruomeninio gyvenimo svorio centrui persikelti į Lemontą (ar kur kitur), tik tuomet pratuštėjusiame Jaunimo centre atsivers galimybė priglauti pilnai veikiančių dailės muziejų. Tuo pačiu, žinoma, prisistatys ir antroji galimybė: muziejų įkurdinti Lemonte (ar ten, kur bus naujas lietuvių centras). O šiuo metu nei Jaunimo centre, nei Lemonte jam dar nėra vietos.

Beje, tai vietai atsiradus, kuri būtų tinkamesnė? Patalpos gerumo atžvilgiu Jaunimo centras muziejui yra beveik idealus, kaip ir Lituanistikos studijų ir tyrimo centro planuojamam ir jau realizuojamam archyviui bei bibliotekai. Sąjungos dailės muziejų, lituanistikos archyva ir biblioteką po vienu stogu ir dar pridėjus knygų (ne tik lietuviškų), reprodukcijų, kortelių bei kitokių muziejinių leidinių parduotuvę, o taip pat lietuvišką kavinę ir valgyklą, susidarytų solidus lietuviško meno ir mokslo centras, kuris, bendradarbiaudamas su Iliinois universiteto lituanistikos katedra, iškeltų lietuvių kultūrinį profilį Chicagoje, kaip jis dar niekur laisvajame pasaulyje nebuvo iškeltas.

Susisiekiu atžvilgiu Jaunimo centras taip pat neblogas. Jis žymiai greičiau pasiekiamas iš „dauntauno“ ir šiaurinės Chicago (kur gyvena miesto amerikietiškoji „grietinė“), negu Lemontas ir kiti tolimieji vakarų priemiestiai. Vienintelis jo minusas — apylinkės nesaugumas. Bet ir tai reliatyvu: „nepageidaujamo elemento“ veržimas į vakarus, atrodo, pristabdytas ties Western gatve, greičiausiai Jaunimo centras ir toliau liks tik „palistas“, o ne „apsuptas“; o be to, kur ne kur kalbama jau ir apie priešingą procesą — vidurinės klasės (taigi „ramesnių“) gyventojų sugrįžimą į miestą, atstatant ir perimant varguomenės nugyventus rajonus (amerikietiška tai vadinama „gentrification“). Šiaip ar taip, niekas negali užtikrinti,

kad Jaunimo centro aplinka už 5, 10 ar 15 metų bus blogesnė, negu ji šiandien yra.

Žinoma, jeigu svarbiausiajai Lietuvos dailės muziejaus paskirtimi mes laikysime pareigą skleisti lietuviškojo grožio spindesį amerikietiškajai aplinkai, tai pati prideramiausia vieta jam būtų ne Jaunimo centre ar Lemonte, o kur nors vidurmiestyje ar netoli jo į šiaurę. Bet, savaimė aišku, toksėjimas ne mūsų kišenei... Deja, nežūrint, kur su muziejumi beneitume, ir lėšų klausimą vis tiek atsitreksime. Magiško sprendimo jam neturime, o tik keletą sugestijų.

Pirmausia, vilties čia kelia aplinkybė, kad gerai sekasi jau minėtajam Balzeko Lietuvos kultūros muziejui. Neseniai St. Balzekas įstengė nusipirkti didžiulį, 28,000 kv. pėdų pastatą (buvusią ligoninę) prie 65-os ir Pulaski gatvių. Čia bus erdvės ne tik esamajam muziejui išsiplėsti, bet ir naujiems jo skyriams įsteigti, tarp jų meno galerijai, bibliotekai, teatro salei ir kt. Jei St. Balzekas, atsargus ir pinigais nesišvaistęs verslovininkas, mato prasmės leisti ir šitokį projektą, galima daryti išvadą, kad muziejinis biznis vis dėlto nėra „for the birds“.

Balzeko muziejus ligšiol rėmėsi ir ateityje remsis visuomenės aukomis, bet ne tik jomis. Meninio pobūdžio užmojams vis dar tebėra skiriamos federalinės, valstijinės bei municipalinės lėšos; jeigu jomis sugeba kasmet pasinaudoti St. Balzeko įstaiga, nėra priežasties, kodėl jos būtų neprieinamos ir Lietuvos dailiojo meno institutui.

Antra, Lietuvos dailiojo meno instituto nariai, viena ranka įsteigę muziejų, kita ranka galėtų įsteigti pelno siekiančią meno kūrinių prekybą, kurios pajamų dalis kasmet būtų aukojama muziejaus išlaikymui. Tokiai su muziejum susirišusiai pirkimo-pardavimo galerijai, prekiaujančiai gyvų lietuvių dailininkų darbais, turėtų neblogai sekstis, jeigu klientūros būtų ieškoma ne tik tarp lietuvių, bet ir tarp amerikiečių.

Žinoma, visko pagrindas, bent iš pradžių, — lietuvių visuomenės pasitikėjimas. To siekdamas, Lietuvos dailiojo meno institutas, muziejaus sumanytojas, žengia geru keliu — būtent, meninių pajėgų konsolidacijos. Neseniai pranešta, jog muziejaus steigimo reikalu į bendrą darbą prie Instituto prisidėjo ir Čiurlionio galerija bei Tautodailės instituto Čikagos skyrius. Taigi, muziejaus pradininkų jau esama trijulė. Ši trijulė savo nuosavybėje kartu sudėjus turi jau ir apie 1,200 vertingų eksponatų (įskaitant Domsačio, Dobužinskio, Petravičiaus ir kt. rinkinius), o per savo narį Čiurlionio galeriją taip pat ir „vieną koją Jaunimo centre“. Jeigu muziejaus steigėjų būtų galutinai apsispręsta už Jaunimo centrą, tai, laukiant kitų kambarių pratuštėjimo, galima jau dabar muziejaus pagrindui orientuotis aplink Čiurlionio galerijos užimamas patalpas.

O kodėl konsolidacijos nepilėti dar toliau ir nebandyti jungtis su Balzeko grupe? Jei pavyktų susitarti, dailės muziejus galėtų atverti lankytojams duris pulkiose Pulaski gatvės patalpose jau nuo ateinančių metų rudens. Tuo pačiu per Balzeko patalpas pažintinis muziejus būtų palengvintas kelias greičiau prasismelkti ir į amerikiečių kultūrinio elito akiračius.

Kaip ten bebūtų, muziejaus kūrimo idėjas reikia nepaleisti. Ją sumanusiems ir puoselėjantiems — išvertėms ir gero vėjo!

M. Dr.

BALFO KILMEI IR VEIKLOS PRADŽIAI ATSIMINTI

JUOZAS B. LAUČKA

Nors Balfas oficialiai įsteigtas 1944 metų kovo 25 diena, Amerikos lietuvių organizuoto šalpos darbo šaknis randame jau 1940 metais.

Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą 1940 m. birželio 15 dieną, per trumpą laiką iš jos pasitraukė nemažai asmenų, kurių laisvei ir gyvybei grėsė pavojus. Be to, keliose Europos valstybėse buvo įstrigę universitetų studentai, vienuoliai, kunigai, klierikai. Jiems visiems reikėjo pagalbos.

Pabėgėlių ir užsienyje dėl karo įstrigusių lietuvių šelpimo reikalui tuojau susirūpino Amerikos lietuvių katalikų Kunigų Vienybė, kuriai tada vadovavo pirm. prel. Pranas Juras ir gen. sekr. prel. Jonas Balkūnas. Valdyba įgaliojo prel. Balkūną kreiptis į Amerikos katalikų vyskupų centrinę instituciją Washingtone, žinomą National Catholic Welfare Conference vardu (sutr. NCWC), painformuojant jos vadovybę apie tragišką Lietuvos padėtį ir apie vargan patekusius jos žmones tiek krašte ir svetur ir paprašant ne tik moralinės, bet ir medžiaginės paramos. Tų metų rugšėjo 26 dieną prel. Balkūnas nuyko į Washingtoną žodžiu tartis su NCWC administracija ir su apaštaline delegatūra.

Po to tęsti žygiai pašalpos reikalui memorandumais ir keliais apsilankymais. Lapkričio 7 dieną kreiptasi į Chi-

cagos arkivyskupą kardinolą Stritch, kaip vyskupų šalpos komisijos pirmininką, prašant stambesnės paramos pabėgėliams ir Lietuvos pasiuntinybei Vatikane. Prie prel. Balkūno dabar prisijungė kan. Juozas Končius, Kunigų Vienybės šalpos komisijos narys.

Fondas Lietuvai ir kiti fondai

Pakartotinai siuntinėti laiskai ir pareiškimai visiems vyskupams. Nesulaukęs apčiuopiamo atsilepimo, prel. Balkūnas vėl vyko sostinėje klabenti katalikų centrinės įstaigos durų. 1941 m. balandžio mėnesį įsteiktas naujas šalpos komisijos raštas, prašant 60,150 dolerių paramos pabėgėliams keliuose kraštuose ir Lietuvos pasiuntinybei Vatikane. Liepos 15 dieną gautas pranešimas, kad prašytoji suma paskirta, o jos paskirstymas bus vykdomas per Šventąjį Sostą.

Parama pabėgėliams rūpinosi ir Lietuvai gelbėti fondas, Liet. Kat. federacijos įsteigtas 1940 metų rugpjūčio mėnesį, tuo pat metu, kai federacija pasiūlė kitoms pagrindinėms organizacijoms steigti Lietuvai gelbėti tarybą, kuri vadovautų bendrai veiklai Lietuvos laisvės bylos gynime. Taryba, suorganizu-

avusi apsilankymą pas prezidentą Rooseveltą spalio 15 dieną, po kelių mėnesių pasiūlydavo Amerikos Lietuvių Tarybą.

Lietuvai gelbėti fondas vykdė vėjus daugelyje miestų, rinkdamas lėšas Lietuvos pabėgėlių šalpai. Aukų rinkimie uoliai talkininkavo neseniai iš Europos atvykę dr. Petras Vileišis, kun. Kazys Barauskas, kun. Juozas Prunskis, Stasys Gabaliauskas-Gabalis ir kiti. Pagelbėjo ir prof. K. Pakštas, užsilikęs Amerikoje nuo 1939 metų rudens.

Lietuvai gelbėti fondai buvo lengva palaikyti artimus santykius su vyskupų centre įstaiga, nes jo įsteigėja Katalikų federacija jau daugiau kaip dešimtį metų buvo priimta į NCWC organizacinę sąrangą.

Lietuvių šalpos reikalais rūpinosi ir kitos visuomeninės grupės. Adv. Antano Olio iniciatyva 1941 metų birželio mėnesį tautinės srovės veikėjai įsteigė Lietuvos Tautinį šalpos fondą — Lithuanian National Fund. Jis telkė lėšas tokiu pat būdu kaip ir Lietuvai gelbėti fondas.

Pažymėsiu, kad II pasauliniam karui prasidėjus visi užsienio pagalbos siekė pašalpos fondai turėjo registruotis Valstybės departamente. Tokių organizacijų atsirado 596. Dnsniai visuomenei sudarė daug neaiškumų, kam

aukoti, kam labiausiai paramos reikalinga, kaip užtikrinti aukotojų vėlos įvykdymą. 1942 m. birželio mėnesį pašalpos fondų vadovų pasitarime Cincinnati mieste Britanijai remti fondo pirm. Winthrop Aldrich pasiūlė steigti fondų federaciją, kuri tvarkytų aukų rinkimą ir jų paskirstymą. Liepos 25 dieną prez. Rooseveltas atskiru isaku įsteigė prezidentinę karos šalpos kontrolės tarybą (PWRCB), atpalaiduodamas Valstybės departamentą nuo pareigos registruoti ir prižiūrėti užsienio pašalpos telkimu suinteresuotas organizacijas. Nuo tos dienos naujoji įstaiga perėmė užsieniui šalpa telkusių ir siuntusių fondų priežiūrą.

Sios tarybos pirmininku prezidentas paskyrė Joseph E. Davies, buvusį JAV ambasadorių Sovietų Sąjungoje. Savo rožtu visų miestų ir valstijų šalpos telkimo grupių vadovai pritarė Aldricho siūlymui sudaryti vieningos fondų federacijos vadovybę. Ir taip 1942 m. gruodžio 15 d. įsteigė National War Fund (Tautinis karos fondas), kaip atskira savarankiška veikianti organizacija, turėjusi teisę ir teisę ne tik derinti su jai priklausantių organizacijų veiklą, bet ir spręsti, kurie šalpos fondai gali būti priimti juo nariais, turėšančiais teisę gauti atitinkamas sumas iš bendro izdo, susidariusio iš plačiosios visuomenės aukų.

Jungtiniai fondai

Priėmimui į NWF visų pirma reikėjo gauti PWRCB pritarimą — rekomendaciją. Antra, NWF sutiko priimti tik vienam kraštui ar specifiniam tikslui. Tokiu būdu įvairios tautinių interesų grupės turėjo jungtis. Pavyzdžiui, aštuonios amerikiečių agentūros, veikusios Kinijos žmonių šelpimui, susitelkė į vieną Jungtinį Kinijos fondą. Anglijos šelpimui dirbusios trylikos organizacijų susijungė į British War Relief Society. Įsteigtas Sovietų šalpai Russian Relief Fund buvo pripažintas vienintele organizacija, galėjusia teikti pašalpą Sovietų Sąjungai. Taip pat NWF priėmė nuostatą, kad amerikiečių sutelktos šalpai lėšos yra skirstomos lygiai visiems šelptiniams, nekreipiant dėmesio į jų rasę, tikėjimą, spalvą ar politines pažiūras. Be to, prezidentinės kontrolės tarybos (PWRCB) rekomendavimas priimti į NWF atitinkamą organizaciją nebuvo privalomas NWF vykdyti. Į NWF vadovybę buvo parinkti

žymūs Amerikos pramonės, prekybos, verslo, bankų, stambių organizacijų atstovai. Tarp jų buvo minėtas Aldrich, John Rockefeller, Jr., GERALD SWOPE, Prescott Bush ir kiti. Iš viso į NWF buvo priimta apie 30 šalpos organizacijų. Į jų gretas įsiriškio ir mūsų Balfas, kurio atsiradimą ir teks dabar apžvelgti.

Fondus atskirai veikusiems fondams, kai įsisteigė NWF, labai greit išryškėjo, kad paskirai ne vienas jų nepateks į NWF. Lietuvių komunistų ir jų šalininkų sudarytas Lietuvai pagalbos komitetas tuojau įsijungė į Russian War Relief ir jam talkininkavo. Kitiems mūsų fondams rūpėjo tiesioginis Lietuvos ir jos žmonių šelpimas tiek pačiame krašte, tiek ir svetur. Šiuo reikalu rūpinosi katalikų LGF ir tautininkų tautinis šalpos fondas, kuris buvo įsiregistravęs prezidentinėje kontrolės taryboje (PWRCB). LGF galėjo veikti kaip artimai su NCWC susijusi organizacija.

Abi pusės dėjo pastangų jungties kryptimi. Svarbus žingsnis padarytas Amerikos Lietuvių Tarybos sukviestoje Amerikos lietuvių konferencijoje 1943 m. rugšėjo 1-2 dienomis Pittsburghe. Joje lietuvių pabėgėlių ir Lietuvos šelpimo reikalus jautriai ir veiksmingai referavo kan. Juozas Končius ir Alena Devenienė. Konferencija pavedė Altos vykdomajam komitetui suorganizuoti jungtinį Amerikos lietuvių šalpos fondą.

Bolfo užuomazga

Tuoju pradėtuose pasitarimuose dalyvavo Altos, LTF, LGF ir Kunigų Vienybės šalpos komisijos atsakingi atstovai. Išsamnesi pasitarimai vyko tu metų spalio ir lapkričio mėnesiais Chicagoje ir New Yorke. Galutinio susitarimo pasiekta 1944 metų sausio mėnesį.

(Bus daugiau)

KLUMDIRBYSTĖ

Klumdirbystė, kaip ir kitomis amatų rūšimis, vertėsi kaimo bežemiai ir mažžemiai valstiečiai bei nepasiturintys miestelių gyventojai. Bet specialiai pas meistrą jos nebuvo mokomasi. Pačių dirbėjų nuomone, klumpės dirbti galima išmokti per vieną kitą savaitę, tačiau tinkamai padaryti klumpes galėjo tas, kuris turėjo sugebėjimą medžio drožinėjimui. Taip pat reikėjo gerai žinoti kojų formą.

P. Kiaulėno meno parodos atidaryme Čiurlionio galerijoje. Iš kairės: A. Markelis, dail. M. Ambrozaitienė, „Draugo“ red. M. Drunga, LB Kultūros tarybos pirm. I. Bublėnė ir dr. G. Balukas, Lietuvos dailiojo meno instituto valdybos pirm.

Nuotr. J. Tamalauči

PRO KELIAUTOJO AKIS

CEZARIS SURDOKAS

8

Cia atvažiuodavo vasaroti karališkos šeimos ir tokie rašytojai, kaip Goethe, d'Annunzio, Flaubert, Dickens, Dumas, Turgenevas ir Hemingway. Čia taip pat yra buvę ir svarbių politinių konferencijų. Dabar vasarotojų neteko pastebėti, bet turistų judėjimas yra. Mūsų viešbutyje Las Palmas vyksta kažkokia konferencija. Jie, kaip ir mes, šią vietą pasimilino turbūt dėl to, kad viešbučiai čia beveik tušti, o Milane trūksta vietų ir daug brangiau (vasarą ir čia kainos pakyla).

Pagaliau sėkmadienis, paskutinė ekskursijos diena. Iš Stresos kelionė pradėdama anksti, nes numatyta užsukti į Asyzių ir paskui dar pernaktoti Trevi. Nuo šios vasarvietės mums reikia važiuoti į pietų rytus, per Apeninų kalną. Kelionė pro miestus, miestelius ir kaimus, per lygumas, kalnus ir slėnius pradėjo būti sėkminga. Bet kažkur apie vidurkį vieno autobuso motoras sunegalavo. Mūsų šoferis, kaip labiausiai patyręs mechanikas, turėjo padėti sugedusį motorą pataisyti.

Buvo kiek neramu, bet guodėmės bent tuo, kad sustojom ne laukuose, o prie pakelės užkeigos, kurią italai vadiną „Pavesi“. Mano draugas lingvistas man aiškino, kad italai šį žodį esą pasiskolė iš lietuviško „pavėsi“. Gera tiems, kurie nuvažiuo pirmuoju autobusu, jiems nereikėjo leisti laiko „befilosofuojant“ kalbiniais ar kitais klausimais ar papildyti prekėmis jau ir taip apypilnius lagaminus. Mūsų vadovės turėjo irgi ekstra rūpesčių, nes mes užprašėm suorganizuoti pamaldas Asyziuje. Jos tai

padarė išprašydamos vietą Sv. Pranciškaus bazilikoje, jeigu atvyksime dar šviesoj. Laikas bėgo ir pavojus didejo, kad galim nesuspti.

Asyzius — šv. Pranciškaus miestas

Tačiau turbūt paties šv. Pranciškaus užtarimu autobuso pataisyti pavyko, palyginti, gana greit, tad į Asyzių atvykom dar laiku. Gerieji pranciškoniai mums užleido viršutinę baziliką šv. Mišioms atlaikyti. Pamaldas jau prieblandoje laikė visi trys mūsų ekskursijoje dalyvaujantieji kunigai: kun. B. Kučiulis, kun. A. Žemeikis ir kun. P. Žemeikis. Tikriausiai, tai buvo pirmos lietuviškos koncelebruotos pamaldos su lietuvišku pamokslu ir lietuviškoms giesmėms šio didžiojo šventoj. Italijos globėjo, didžiulę dviejų aukštų šventovę. Jausdami šios vietos šventumą ir įvyko vienkartiškumą, pamaldų dalyviai išgyveno nepaprastą dvasinę nuotaiką. Tai buvo dar vienas nepamirštams šios kelionės dvasinis pakilimas.

Be to dar galėjome apžiūrėti šią šv. Pranciškaus šventovę, jo dvasios sekėjų centrą. Mūsų apžiūrėjimui vadovauja jaunas pranciškonas iš Maltos. Jis mums aprodė baziliką, atkreipė dėmesį į garsiojo Giotto freskas iš šv. Pranciškaus gyvenimo ir kitus meno kūrinius. Nuvedė prie šv. Pranciškaus karsto kriptoj ir paragino pasimelsti pagal mūsų tradicijas. Po momento tylių maldų prie šv. Pranciškaus nuaidėjo mūsų įprastinė giesmė Marija, Marija.

Vakarieni ir vakynėi dar turim važiuoti kelias dešimt mylių į šiaurę nuo Milano. Dalis kelionės eina Lago Maggiore pakrante. Atvykstam į Stresa, didžiausią vasarvietę vakariniam ežero krante. Ežeras yra sulenkto piršto formos, 41 mylios ilgio ir 6.5 mylių pločio (plačiausioj vietoj). Apgailestavom, kad į tokią gražią vietą per vėlai atvažiuojam ir ryte per anksti turėjom išvykti, tad nebuvo laiko pasigrožėti.

O pasigrožėti tikrai čia yra kuo: gražus ežeras, kalnuotos pakrantės su siaurėje baltuojančiomis Svecarijos Alpių viršėnoms, paežerėj viduržemio gamta — palmių, figų, citrinų, alyvų medžiai. Ežerą puošia kelios pasakiškos salelės.

Senas viduramžių miestukas (apie 25,000 gyventojų) ant Subasio kalvos italy vadinamas Assisi (ro. nenu laikais Assisium) mums vargu dabar būtų žinomas, jei daugiau negu prieš 800 metų čia nebūtų gimęs didysis Bažnyčios atnaujintojas ir vargšų bei ligonių globėjas šv. Pranciškus. Asyzius davė šv. Pranciškų, o šv. Pranciškus išgarsino Asyzių. Šiandien Asyzius yra viena iš labiausiai lankomų Italijos vietovių, nes visas krikščioniškas pasaulis žino ir garbina šv. Pranciškų. Čia jis ir jo pasekėjai gyveno ir tebegyvena ir iš čia beskleinda jo dvasia ir sąjūdis į visą pasaulį.

Pajutę, kad čia gyventi reikėtų nuolatinį ėjimą siauram gatvelėm aukštyn ir žemyn, turėjom vykti į Trevi atsiveikimome vakarieni ir paskutinei vakynėi, nes rytoj rytą, tai yra pirmadienį, turim keltis dar anksčiau ir tiesiai važiuoti į Romos areodromą. O kelio dar gerokas galas. Visi buvom išvargę, o kai kurie ir su slogomis, bet malonių momentų prisiminti mai ir viltis, kad netrukus galėsim išsiilsėti savose pastogėse, palaikė nuotaiką. Tik nežinia, ar labiau norėjom vykti namo ir išsiilsėti, ar galėjomės, kad tokia graži kelionė jau prie pabaigos?

Pagaliau pirmadienis. Romos areodromas. Lėktuvas skrenda per Atlantą, nešdamas mus ir mūsų nepaprastus dviejų savaitių pergyvenimus ir patyrimus. Mūsų kelionė po Italiją pripildė mus įvairiais naujais patyrimais. Man rodos, kad šv. Kazimiero relikvijos aplankymą Florencijoj galima laikyti viršūne šios ekskursijos pasisekimo. Tai pagilino ryšį su mūsų šventuoju.

(Pabaiga)

Omaha, Nebr.

„AUŠRAI“ 15-KA METŲ

Lapkričio 9 d. Omahos tautinių šokių vienetas „Aušra“ atšventė 15-ąsias savo veiklos sukaktį. Tą vakarą, nors ir blogam orui esant, j lietuvių parapijos salę pagerbėti „Aušra“ susirinko gana daug svečių. Ypač buvo malonu matyti daug jaunų veidų, kurie retai kada matomi minėjimuose.

Prieš 15 metų skautės Rita Kovaitė ir Danguolė Antanėlytė kreipėsi į Gražiną Reškevičienę ir Laimą Antanėlienę, kad jos pamokytu skautes tautinių šokių, nes tuo metu niekas daugiau nerodė pastangų organizuoti ir atgauti ankščiau buvusius tautinių šokių. Gražina ir Laima šokių srityje nebuvo naujokės. Matydamos pastovios šokių grupės reikalingumą sukvietė nemažą būrį jaunimo, davė vardą „Aušra“ ir rimtai bei pastoviai pradėjo darbą. Per tą eilę metų „Aušros“ mokyklą perėjo 150 jaunuolių. Nelengva buvo vadovėms, nes šokėjai keitėsi ir keitėsi. Tačiau vadovių kantrybės, didelių pastangų ir dažnai savęs atsižadėjimo dėka, „Aušra“ išaugo į puikų vienatę. Ji per eilę metų gražiai reprezentavo mūsų tautinių šokių meną plačiai amerikiečių visuomenei, net už Omahos ribų. Grožėjoms mes šokančių jaunimo savuose minėjimuose ir tautybių festivaluose Omahos miesto auditorijoje, kur tūkstantinė minia kelė jiems ovacijas užbaigus programą, „Aušra“ dalyvavo visose tautinių šokių šventėse amžiaus jaunimo. Į 1984 m. tautin. šokių šventę Clevelande „Aušra“ nusivėžė net tris šokėjų grupes: studentų, vaikų ir nemažą veteranų šokėjų grupę. Todėl nenuostabu, kad visuomenė

myli „Aušrą“, remia jos darbą ir gausiai lankosi visuose jos renginiuose. Tas pasitvirtino ir šį kartą.

Sukaktuvinio vakaro nuotaika bei aplinka buvo gana jauki. Salės lempos ir stalai buvo papuošti rudenio lapais, tarp kurių mirgėjo žvakių liepsnelės. Scenoje švietė „Aušros“ ženklas ir kiti dekoratyviniai objektai. Tokioje aplinkoje svečiai galėjo vaisintis skania vakariene.

Baigiantis vakarienei, Laima Antanėlienė pasveikino svečius, dėkojo už atsilankymą ir gražiai nupasakojo „Aušros“ nueitą kelią. Po to buvo kiti sveikinimai. Sveikino „Aušrą“ LB pirm. Kristina Bertch, L. Moterų klubo pirm. Dana Sulskienė, choro „Rambyno“ pirm. Petras Jonyka ir ramovėnų vardu tarė žodį Jonas Smailys, Sr. Iteikdamas „Aušrai“ asmeninę dovaną — čekį. Neseniai mirusio a.a. Vitalio Gaidelio šeima prie gražių linkėjimų taip pat pridėjo dovaną — čekį. Labai šiltų sveikinimų susilaukė „Aušra“ ir Omahos lietuviai iš Kansas City lietuvių. Jų šokėjų grupė „Aidas“ buvo pakviesti atlikti vakaro programą. „Aido“ pasirodymu lietuvių buvo sužavėti. Kansas lietuviai yra antros ir trečios kartos lietuvių vaikai. Daugelis jų net mišrių šeimų, mūsų mieli tėvynainiai. „Aidas“ jau ketelį metų gražiais pasirodymais yra žinomi Kansas miesto visuomenei. Jie dalyvavo ir paskutinėje tautinių šokių šventėje Clevelande. „Aidui“ vadovauja čekų kilmės, muzikali, simpatinga ir mylinti tautinių šokių meną Anita Strumillo. Pagarba jai ir visiems „Aido“ šokėjams, kurie su pasididžiavimu nešioja mūsų tautinius rūbus ir

Saunioji Omahos „Aušros“ studentų ir jaunių grupė su vadovėmis Gražina Reškevičiene ir Laima Antanėliene.

garsina Lietuvos vardą. Tarp Omahos ir Kansas lietuvių yra gražus bendravimas, kuo galima tik džiaugtis. To ryšio pradininkai buvo Algimantas ir Laima Antanėliai ir Albinas bei Gražina Reškevičiai. Laima ir Gražina buvo pirmosios šokių instruktorės Kansas City lietuviams pradedant mokytis tautin. šokius. Jas neatbaidė nei simtais mylių kelias, nei nuovargis. Nenuostabu, jos abi nuo ankstyvos jaunystės buvo ir yra skautės.

Jubiliejaus proga „Aušra“ yra išleidusi labai patrauklų albumėlį. Spaudai jį paruošė meniniais gabumais pasirašiusi Regina Skubis (Jonušaitė), mašinėle albumėlį perrašė Irena Matz (Sarkaitė), kuri labai nuoširdžiai dirba lietuviškoje veikloje, kur tik reikalinga pagalbos ranka. Leidinėli nuosavoje spaustuviėje atspausdino Vytautas Arnauskas. Jo spausdintuvėje spausdinimo darbai lietuvių organizacijoms dažnai atliekami tik už auči. Taip buvo ir šį kartą. Gražios

dintus asmenis. Jaukas vakaro pabaigai grojo Antano Pocevičiaus visų mėgiama elektroninė muzika. Be jo gražios muzikos neapsieinama beveik visuose lietuvių rengimuose. Atšventus gerai organizuotą sukaktuvinį vakarą, linkėtina „Aušros“ vadovėms bei jų padėjėjams turėti dar rįžto ir vėl išauginti gražaus šokančių jaunimo, kuris per tautinių šokių grožį dar penkiolika metų kalbėtų apie savo tėvų bei protėvių žemę prie Baltijos krantų. J.P.

Parduodamos namuose užaugintos, paruoštos ZASYS ir šviežias BICŲ MEDUS.

Skambinti — 323-5326

ADVOKATŲ DRAUGIA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

6606 So. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000

Darbo valandos: Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro. Seštadienis pagal susitarimą.

PADARYTA, KAS BUVO GALIMA

JUOZAS VITENAS

Visada gali būti geriau ar blogiau padaryta. Bet kad skaitytų patys galėtų susidaryti vaizdą, reikia pateikti faktus. J. K. savo str. „Galėjo geriau būti“ (Draugas, lapkr. 9) to nepadarė. Tiesa, jis plačiai papasakoja apie Baltų Laisvės lygos prez. Reaganui įteiktą memorandumą, bet dėl kitų jis pasitenkina bendru kaltinimu: „Lietuviškuose veiksmuose didesnės akcijos nematyti“. Matyt, jis rašė nepasiformavęs ir nesurinkęs faktų. Todėl jis nieko nemini apie Vliko memorandumą, kuris Baltiešiams rūpams buvo įteiktas spalio 24. Šiame memorandume Vlikas prašo prez. Reaganą iškelti Ženevoje Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės klausimą Helsinkio baigiamojo akto ir Atlanto chartos rėmuose, primena 1920 liepos 12 taikos sutartį tarp Lietuvos ir Sovietų ir pacituoja Pabaltijo tribunolo Kopenhagoje šiu metų liepos 26 manifestą, kuriame sakoma, kad trijų Pabaltijo valstybių likimas yra unikalus žmonijos istorijoje, kad niekur kitur pasaulyje užkariavusi valstybė nėra okupavusi, aneksavusi ir kolonizavusi buvusių parlamentinių, demokratinų šalių ir kad šis unikalus jų likimas nusipelnė demokratinį vyriausybės pasaulio unikalo politikos. Prie memorandumo buvo prijungtas Pabaltijo tribunolo manifesto tekstas. Tai yra pirmas kartas, kada šis manifestas pabaltiečių oficialiai pateiktas Amerikos vyriausybei.

Apie Amerikos Lietuvinių Tarybą J. K. pasitenkina paprasčiausiai parašęs: „Ar ką daro Alta, nežinoma“. Jei jis būtų pasiteiravęs, būtų

ti iš pateiktų pavardžių, tik pora jų reikšmingiau reikišias lietuvių veikloje. Todėl abejotina, ar tie kiti pakankamai nusimano Lietuvos reikalais. Juk būti ekspertu Lietuvos klausimais reikia turėti ne tik praktišką patirtimą Amerikos valdžios mašinerijoje, bet taip pat būti gerai susipažinusiems su Lietuvos reikalais bei lietuvių veikla. Vlikas turi tokių asmenų, kurie yra rašę ar padėję rašyti memorandumus nuo Lietuvos okupacijos pradžios ar net dar nepriklausomybės laikais. Todėl nebuvo pagrindo nepasitikėti, kad jie nesugebės parengti memorandumo ir šiam reikalui. O jei jiemis reikėjo kokių ekspertų pagalbos, tai jie galėjo su jais pasitarti ir be specialaus pasitarimo. Ir dabar, kad nebuvo surengtas siūlomų ekspertų pasitarimas, J. K. teigia, kad „todėl spalio 22 pasitarime Baltuosiuose rėmuose VLIKO inasos nebuvo galima jausti“. O koki jaučiamą inasą padarė LB, LIC, latvių ir estų atstovai, nepasakoma. Pagaliau koki jaučiamą inasą VLIKO atstovas turėjo padaryti? Juk jis taip pat pasitarime pasisakė keliais klausimais kaip ir kiti, o memorandumo neįteikė nei latviai, nei estai. Vlikas būtų įteikęs, jei būtų žinojęs, kad jo laukiama. Tačiau nei kvietime į pasitarimą, nei kitokiū būdu nebuvo tai pranešta. Todėl jei memorandumo įteikimas buvo toks svarbus, tai pasitarimo rengėjo kaltė, kad jis apie tai iš anksto nepaiformavo. Nepasitais viso, kaip buvo minėta, diplomatijos šefas Vlikas ir Alta įteikė prezidentui Reaganui savo memorandumus. Taigi buvo padaryta, kas buvo galima.

Naujausios Knygos, kurias galima gauti „Drauge“

- Partizanai. Juozas Daumantas. III pataisytas ir papildytas leidimas \$15.00
Lietuva pasaulinėje literatūroje. Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis 8.00
Tekstai apie tekstus. Tomas Venclova. 10.00
Klajojančios liepsnos. Jurgis Jankus. Pasakojimai 9.00
Kelonės nežinomuose kraštuose. Algirdas Gustaitis 9.00
Dievas ir laisvė. Antanas Maceina 5.00
Aš nelauksiu, kol užaugsiu. L. Žitkevičius 3.00

Pastaba: Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiūsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

* Illinois gyventojai dar pridėda 8% valstijos mokesčio. Užsakant per paštą, pridėdame pašto ir pakavimo išlaidas.

Advertisement for Mutual Federal Savings and Loan, featuring 'PASSBOOK SAVINGS' and 'HOME financing' options. Contact: 2212 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILL. 60608. Tel: 847-7747.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED
FEDERAL, STATE & CIVIL SERVICE JOBS
now available in your area.
For information call (602) 837-3401 Dept. 898

ISNUOMOJAMA — FOR RENT
Marquette Park — nice quiet, 3 rm., 1 bedroom apt., 1st floor, heated, has stove and refrigerator, vicinity 66th & Campbell. \$260.00 plus 1 month security deposit. Adults only. Please speak English. Call 284-2917 or 247-2437

Išnuomojamas 3 miegamųjų butas, 1 1/2 vonios, moderni virtuvė, naujiam name, „Draugo“ rajone. Nuoma \$420.00 mėn. Tel. — 581-3643

Marquette Park, 4 kamb., antroje aukšte, plyta, šaldytuvai, skalbimo ir džiovinimo mašina, šilima. Nuoma \$325.00 mėnesį. Galima įsikraustyti gruodžio mėn. Tel. 460-7934

MISCELLANEOUS
MASTER PLUMBING COMPANY
Nauji darbai ir pataisyimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, Flood control. Valome užkimštus vamzdžius. SERAPINAS — Tel. 636-2960

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

A. VILIMAS MOVING
Apraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 ar 376-5996

GRAND-REOPENING
JOHN'S Restaurant & Pizzeria
9414 W. Ogden Ave. Brookfield
Open Mon. 4 pm to midnight (Closed Tues.)
Wed. & Thurs 11 am to midnight
Fri. 11 am to 1 am. Sat. 4 pm to 1 am. Sun. 4 pm to 11 pm.
Wed. thru Fri. BUFFET LUNCH
All you can eat \$3.25 - 11 til 2:00

NAMŲ APSITVARKYME
Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patirtimu, už prieinamą kainą padės. Skambinant po 6-tos val. vakaro.
Tel. — 476-3950

Kelias į altoriaus garbę
J. VAISNORA, MIC

Ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos apžvalga, Generalinės Postuliacijos leidinys 1980 m.
Kaina su persiuntimu \$1.00.
Gauinama DRAUGE

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbiasi dien. „Drauge“.

REAL ESTATE
M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių švėtimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

SIMAITIS REALTY
Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

Atdaras apžūrėjimui sekmdienį Gruodžio 6 d. nuo 1 iki 4 val. 7129 S. WHIPPLE

No. 435. 1 1/2 buto mūr. namas su 5 kamb. ir 2 karališko did. mieg. pirmam aukš. Gražus 3 kamb. butas ma-mai, arba dėl pelno, įrengtas rūšys, 2 maš. garaž., 2 atskiri pečiai, nauja virtuvė, Ypatinai švari. Skubėkit.

No. 407 — Naujas 3 butų namas — Archer. Būk pirmutinis savininkas turėti 3 butų namą prie Archer ir Kenneth, 3 mieg., 1 1/2 vonios pirmam ir antram aukšte, 4 kamb. „garden Apt.“, 3 „boileriai“, „thermopane“ langai, žemi procentai. Skambinkite dabar.

No. 437 — 6 butų namas — 18 metų senumo

Uždirbsi pinigų — sumažinsi savo pajamų mokesčius būdamas savininkas turėti 3 butų namą prie Archer ir Kenneth, 3 mieg., 1 1/2 vonios pirmam ir antram aukšte, 4 kamb. „garden Apt.“, 3 „boileriai“, „thermopane“ langai, žemi procentai. Skambinkite dabar.

No. 441. 10 butų nuosavybė 64-ta ir Sacramento
Geram stovyje, su dviejų ir vieno mieg. butais, rūšys per visą namą, naujas stogas, ypatingai gerai išlaidkytas, mažos išlaidos. Skubėkite dabar ir pradėkit uždirbti pinigą.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai skėmingai jums patars. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namą įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

NORINT PARDUOTI AR PIRKTI,
apdrausti ar išnuomoti savo nuosavybę, prašau kreiptis į mus. mes patarnaujame Čikagoj ir priemiestiuose.

BUDRAIČIO
Nuosavybų pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

LEMONT AREA
Beautiful peaceful setting in the woods — 3 bdrm, 2 bath, fam rm w/fireplace and garage. Complemented by towering oaks. Will not last at \$87,500.

Spectacular contemporary in timberline estates! — Great room concept w/fireplace 2 skylights, vaulted ceilings, and 3 balconies from bedrooms, full basement. A pleasure to see! \$137,500.

We have many new homes and vacant lots to choose from. Call Century 21
Olrick & Co. Realtors
1180 State St., Lemont, IL
257-7100

PALIKO MUS ANITA ORENTIENĖ

A. a. Anita Orentienė

Suskambėjus telefonui neįprastu laiku, dažnai nueina šūrpas: „Gal kas blogo atsitiko?“ Taip pasijutau šių metų rugsėjo 26 d. ankstyvą rytą, tik šį kartą ne be reikalo. Mirė Anita Milda Medešytė-Orentienė, gyvenusi Columbia, Maryland.

A. a. Milda Medešytė buvo gimusi 1934 metais Giedraičiuose, Marijampolės apskrityje. Karo metu, kai daugumas mūsų pasitraukė į Vokietiją, Milda su mama ir seserim atsidūrė Lenkijoje. Čia reikėjo labai greitai prisitaikyti prie lenkiškos aplinkos — išmokti lenkų kalbą, pakeisti vardą iš Mildos į Anitą, nes grėsė galimybės po karo būti grąžintiems atgal į okupuotą Lietuvą.

Tėvas Medešius tuo tarpu pakliuvo Vokietijon, iš kur pateko į JAV. 1958 metais Anita atvyko pas tėvą į Chicago, kur susitiko Alfredą Orentą ir už jo ištekėjo.

Kaip ir daugumas naujavedžių, Orentai turėjo sunkią pradžią. Abudu bandė studijuoti Illinois universitete Urbanoje. Deja, gimus vaikams, Anita teko nutraukti studijas.

Susipažinau Anitą kažkokiam lietuviškame parengime prieš kokius dvyliką metų. Ji vilkėjo juodus drabužius ir atrodė labai išbaluota ir trapi. Užklausaui, ar kas atsitiko? Ji atsakė: „Grįžau tėvelį palaikojusi“. „Kuo sirgo tėtė?“ — „Ji apiplėšė vagys,

taip primušė, kad po to jis mirė“. Pagalvojau: „kokia tragedija!“ Visa tai ji pasakė taip stipriai kaip faktą, kuris atsitiko ir su tuo turi skaitytis. Pagalvojau, kokias stipri ir išmintinga moteris.

Jau tada Anita sirgo liukemija. Apie savo ligą viską detališkai žinojo, bet „nesiliginė“.

Per tuos dvyliką savo ligos metų Anita pasiekė žymiai daugiau, negu bet kuri sveikata moteris. Ji išaugino tris vaikus, gavo bakalaurato laipsnį (Cum Laude) iš Maryland Institute College of Art ir magistrą iš Baltimorės universiteto iš „Publication Design“. Atsikviė iš Lenkijos motina, du brolius, seserį ir kitos sesers dukrą. Rūpinosi jų pradžia gyvenimo JAV įkūrimu bei darbų gavimu. Visa tai reikalavo daug sumanumo, rūpesčio ir jėgų.

Ji su entuziazmu dirbo lietuviškoje jaunimo organizacijoje. Be jokių išimčių praktavo skaučių Kazuko mugių virtuvėse. Daug metų globojo „Ratelio“ tautinių šokių grupę. Savo meniškais gabumais prisidėjo prie Baltimorės Lietuvių namų dekoravimo ir daugelio kitokių darbų, kurių neįmanoma išvardinti. Kai užklaudavau apie sveikatą, atsakydavo: „Žinai, Gene, neturiu laiko sirgti“.

Ir kokiam ironijai. Po daug vargo atsistota ant kojų. Vos keleri metai, kai gautas pelningas ir įdomus darbas kaip iliustratorė Marylando universiteto medicinos mokykloje. Vaikai: Rimas, 21 metų, bebaigišs biochemija, Diana, 20 metų, inžinerija, ir Ingrida, 18 metų, pradeda medicinos studijas.

Užnot pasidžiaugus savo ir vaikų pasiekimais, Anita iškrinta iš mūsų tarpo su pirmuoju rudenio lapu. Po gražių maldų ir giesmių paguldė ją Lorraine kapinėse, Baltimorėje, ant tokio gražaus kalnelio po plačiu ažuolu. Tokia šilta, saulėta ir rami buvo Anitos laidotuvių diena, kaip ir jos gyvenimo nuotaka. Išsėkis, Anita po tiek daug darbų darbelių...

Lūdimintys šeima ir draugai jos atminimui nupirko Adomo Galdiko paveikslą „Žiemos pėdsakai“ ir pakabino jį Baltimorės lietuvių muziejuje. *Genė Vasaitienė*

230 akrų žemės su dideliu DeAndreis kunigų seminarijos nauju pastatu ir čia žada įkurti lietuvių centrą. Litas, vadovaujamas Vytauto Vebeliūno. 1985 m. lapkričio 24 d. sukvietė Lemonto ir Chicagos bei apylinkių lietuvių pirkinį apžiūrėti. Prieš apžiūrėjimą 1 val. p.p. Jėzuitų provinciolas kun. Antanas Saulaitis ir Lemonto lietuvių kapelionas kun. Jonas Kidykas seminarijos bažnyčioje atnašavo šv. Mišias. Auką nešė Lito atstovai Irena Kerenė ir Vytautas Vebeliūnas.

Iš parduoto pastato, o taip pat ir iš bažnyčios pardavėjas išsivežė visą turėtą inventorių. Bažnyčioje nerasta nei vienos kėdės, nei suolo. Lemonto LB apylinkės valdybos bažnytinio komiteto pirm. Kazys Laukaitis ir Lito atstovas Bronius Nainys šiek tiek pasirūpino kėdžių. O Juzelė Laukaitienė, nuvaliusi dulkes, altorių gražiai papuošė.

Niekas negalvojo ir nesitikėjo, kad lietuvių pirkiniu bus labai susidomėję. Tiek daug susirinko, kad reikėjo stadiams net labai jau susigrūsti. Privažiavo jaunų, pensininkų, net šeimos su vaikais. Suskaiciuoti nebuvo įmanoma. Taigi matyti, kad lietuvių tam dideliame projektui pritaria ir skatina sumanytojus jį vykdyti ir tuo pačiu įsteigti Lemonte didelę lietuvių gyvenvietę ir lietuvių centrą.

Po šv. Mišių daugelis grūdosi į salę, kiti tiesiai patraukė apžiūrėti patalpų. Salėje Lito atstovai trumpai pakalbėjo, ką jie mano daryti su tuo pirkinium. Pirmas prabilo Bronius Nainys „Pasaulio Lietuvis“ redaktorius, o dabar jau ir Lito atstovas — to viso pirkinio administratorius. Jis kalbėjo, kad čia bus įsteigta lietuvių katalikų Misija, kaip ir parapija. Jai vadovaus lietuvių Jėzuitai. Gyventi Misijos vadovui bus įrengtas butas. Bažnyčios niekas negalės nusavinti, ji visada priklausys lietuviams. Seminarijoje buvusios klierikų gyvenamos patalpos bus pertvarkytos ir pritaikytos pensininkams gyventi. Bus virtuvė ir kambarys arba virtuvė ir du kambariai. Tokių butų bus apie 45. Taip pat netoli bus įrengta valgykla, kavinė, maisto krautuvė ir t.t. Taip pat seminarijos pastate bus įrengtos salės parengimams, sporto salė, meno galerija, archyvams laikyti, maudymosi baseinas ir t.t.

Po Broniaus Nainio kalbėjo Vytautas Alksnis. Jis pranešė, kad Lito vadovybė papildyta trimis atstovais iš šios apylinkės, tai Bronius Nainys, kuris eis viso pirkinio administratoriaus pareigas, advokatas Aleksandras Domanskis — teisinis patarėjas, architektas Albertas Kerelis — projekto vyriausias architektas.

Po šių kalbėtojų pasirodė Lito vadovas V. Vebeliūnas. Jis kreipėsi į lietuvius su sveikinimu susirinkusiems pasidžiūrėti, ką Litas nupirko ir kur kiekvienas norės savo gūžtą įsteigti. Kasti pamatų nereikės ir lietuvių centras kursis

Lietuvos Vyčių naujoji valdyba, išrinkta šiais metais seime, po savo posėdžio New Yorke. Iš kairės: Elsie Kosminsky, Mary Ann Lepera, kun. Antanas Jurgelaitis — dvasios vadas, Frank Petrauskas — pirmininkas, Mary Juzėnas — sekretorė, dr. Algirdas Budreckas — pirmas vic.pirm.

šiose patalpose. Jis labai džiaugėsi, kad lietuvių centras bus įsteigtas, nes tai bus lietuvių vienybės simbolis. Jis džiaugėsi su prieš 22 metus įkurtos Lito bendrovės geru prekybos pasisekimu, akcininkais, tarnautojais bei direktoriais. Ir jis mano, kad bendrovė praturtina ir visą lietuvių tautą. Savo kalboje Vytautas Vebeliūnas ypatingai pabrėžė, kad „Mūsų organizacija ir aš mėgstam vaikus ir jaunimą, nes žavų j juos žiūrėti, bedemonstruojančius jaunas, nors ir nepatyrusias, jėgas. Tai lyg žaibai, kurie rodo ateinančią galybę. Organizacija mėgsta ir kviečia suaugusius, nes tai jų rankose yra gyvenimo vairo. Tai jų dėka, kad jaunimas kalba lietuviškai, jų pavyzdžiu krypta jaunųjų galvos ir vyresniųjų pasididžiavimas“.

Baigdamas Vytautas Vebeliūnas kvietė visus prisidėti prie šio projekto ir tapti savininkais.

Buvo keletas paklausimų, bet į platesnes diskusijas neišsivystė, nes beveik visi buvo privergti. Visi skubėjo, nes dar reikėjo pasivašinti ir patalpas apžiūrėti, o svarbiausia, kad nebuvo kur prisėsti ir pasilsėti.

Po Vytauto Vebeliūno pasirodė architektas Albertas Kerelis. Jis parodė savo pagamintą spalvotą statybų planą, paaiskindamas, kur ir kas bus statoma. Kaip valdžia galu-

tinai patvirtins tą planą, tai lietuvių smulkiau bus painformuoti. Projektui duotas vardas „Amber Shores“, lietuviškai būtų „Gintaro krantai“.

Gruodžio 11 d. 7:30 val. miesto salėje šaukiamas Planavimo komisijos susirinkimas ir čia bus sprendžiama Lito planai. Manoma, kad viskas praeis gerai ir sprendimas bus Litui palankus.

Dar nemažai laiko sugaišta pasivaikščiavimams po tuščias didelis ir mažas patalpas, bet visi labai domėjosi. Dėmesio centre buvo pensininkams buteliai. Tai tikrai įdomus projektas, įruošti 45 butelius po vienu stogu su bažnyčia, valgykla, kavinė, parengimų salėmis, įvairiomis įstaigomis ir t.t. Tai neįprastas patogumas.

Andrius Laukaitis

Mėgstu vaikščioti po kapines. Niekur kitur tokia gili ramybė nevaldo mano sielos, kaip čia, toje ašarų vietoje. Taip įvaizdžiai stovi čia prieš akis nepastovumas visų žemės daiktų, tas amžinasis faktas, jog viskas tik irios formos ir nyksta šešėliai. Kaip kvaila ir juokinga iš visų jėgų kibti į įvairias formas ir nykstančius šešėlius! Kaip kvaila dėti į savo širdį tai, kas turi mirties grūdą, gaudyti nykstančius šešėlius.

M. Pečkauskaitė

RAŠINIŲ KONKURSAS

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga skelbia rašinių konkursą jaunimui. Temos — 1. KAIP VERTINTI TAUTYBĘ IŠEIVIJOJE ir 2. TAUTINIAI HEROJAI IR JŪTAKA LIETUVYBĖJE. Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga kviečia ir skatina visą lietuvišką jaunimą iki 35 metų amžiaus dalyvauti konkurse. Tema turi būti bent penkių (5) mašinėle spausdintų puslapių. Lituastinių mokyklų mokytojai bei įvairių organizacijų vadovai yra prašomi paskatinti jaunimą rašyti anksčiau minėtoms tautinėms temoms. Konkurse dalyvaujantiems bus skiriamos dvi premijos už geriausius rašinius — I premija \$ 500

— I premija — 500 dol., II premija — 250 dol. Premijų paskirstymui juri komisija bus sudaryta ir paskelbta vėliau. Konkurso rašiniai turi būti prisišti iki 1986 vasario 15 d. (pašto antspaudas) adresu: Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, c/o Vida Jonušienė, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, IL 60464.

Šv. Raštas yra viena didžiausių palaimų. Dievo suteiktų žmonių vaikams: jo autorius yra Dievas, jo tikslas — išganymas, jo turinys — tiesa be priemaišų.

J. Locke

Mylimam sūniui

A. + A. RIMANTUI mirus, jaunystės dienų draugei dr. Onai Bakaitienei ir Dalytei nuoširdžiai užjaučia

FILOMENA IR ANDRIUS IGNAICIAI
L. BALTRUSAITIENE

A. + A. POVILUI GRIZUI mirus, jo žmoną Aleksandrą, sūnų Eugenijų su šeima ir gimines giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

EUGENIJA LIAUGAUDIENE SU SEIMA

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — Yards 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

MOSŲ KOLONIJOSE

Worcester, MA

FILMAI APIE LIETUVĄ
LB RENGINYJE

LB Worcesterio apyl. valdyba lapkričio 10 d. 3 val. p.p. Maironio Parko patalpose surošė Amerikos lietuvių pagamintų apie Lietuvą istorinių filmų seansą ir Raimundo M. Lapo knygos „Ten ekrane sužibus“ sutiktuves. Susirinko gausus būrys vietos lietuvių ir jų svečių. Džiugu, kad salėje buvo matyti ir didesnis skaičius jaunuolių, negu paprastai kituose renginiuose.

Pirm. Stasys Rudys, pasveikinęs susirinkusius, pateikė gana įdomių žinių apie jaunuolių filmų žinovą Raimundą Lapą, kuris dideliu kruopštumu per 8 metus rinko ir registravo Amerikos kinematografijos raidos istorinius faktus, liečiančius Lietuvą ir lietuvius.

Iškvietas tarti žodį, svečias iš Chicagos Raimundas Marius Lapas, peržvelgęs mūsų kinematografijos tautinį charakterį, idomiai ir vaizdžiai pateikė pluoštą žinių apie visą eilę JAV esamų lietuvių aktorių gyvenimą. Jo paskaita bei po to jos rodomi filmai apie Lietuvą susirinku-

siųjų atidžiai buvo sekami.

Baigus filmus pasivašinta kavute ir užkandžiais. Čia pat daugelis įsigijo R. Lapo knygą „Ten ekrane sužibus“ ir gavo autoriaus autografa. *J.B.*

Lemont, Ill.

LEMONTE KURIAMAS
LIETUVIŲ CENTRAS

Lietuvių bendrovė „Litas Investment Co“ centras New York Lemonte nupirko apie

Worcester, Mass., su knyga „Ten, ekrane sužibus“ supažindinamas. Iš kairės: LB pirm. St. Rudys, knygos autorius R. Lapas ir Maironio Parko pirm. K. Adomavičius.

Nostr. Algio Glodo

Išigykite šią populiarią plokštelę

RADVILA PERKŪNAS - LA GIOCONDA - TOSCA
TURANDOT - AIDA - LA JUIVE - ANDREA CHENIER
CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI
STASYS BARAS, tenoras
Stuttgart'o Simfoninis orkestras
Dirigentas DARIUS LAPINSKAS
Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiuntimu \$7.95. Amerikoje. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

GERIAUSIA DOVANA BET KURIA PROGA

SOL, DANOS STANKAITYTĖS
(Įdaimota lietuviškai)

OPERŲ ARIJOS

Simfonijos Orkestras su Lietuvių Operos Vyrų Choru.
Dirigentas Alvydas Vasaitis

GRAŽINA, AIDA, KAUKIŲ BALIUS, LIKIMO GALIA,
CAVALERIA RUSTICANA IR KITOS.

Kaina su persiuntimu \$10.95. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Il. gyventojai dar pridėda 80 ct. valstyjos mokesčio.

Gražios dovanos mažiesiems PLOKŠTELĖS

ZUKIS PUKIS. Autoriai — Vytė nemunėlis, Stasys Džiugas, Janina Narūnė, Jurgis Glianda ir kiti. Įgrojimas: Šarūno Peckaus. Atlieka Grigaitytės, Tījūnėliai, Venclovai. Kaina \$6.
ANTRIEJI ŽIRGELIAI. Birutė Pūkelevičiūtė. Pasakos, dainos ir muzikinė palyda — Faustas Strolia. Kaina \$5.00.

PASTABA:

Užsakant plokšteles reikia pridėti \$1.00 persiuntimo išlaidom. Užsakymus siųsti:

“DRAUGAS”, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

